

Miljökontoret informerar om:

Avfall: vad du som företagare bör veta om avfall

Detta informationsblad riktar sig till verksamhetsutövare. Informationen är inte heltäckande och ytterligare information finns bland annat i Avfallsförordning (2011:927) och 15 kap. Miljöbalken.

Vad är avfall?

Avfall är varje föremål, ämne eller substans som innehavaren vill, avser eller är skyldig att göra sig av med.

Ta hand om sitt avfall

Att ta hand om sitt avfall är inte alltid lätt. Det finns många lagar och förordningar som styr avfallshantering.

Det finns minst tre skäl till att ha en hög ambition med sin avfallshantering:

- Bidra till minskad miljöpåverkan och god resurshållning.
- Spara pengar på behandlingsavgifter, transporter och materialköp.
- Undvika de påföljder som kan bli fallet om inte avfallsreglerna följs.

Sortering av avfall

Vissa avfallsslag ska sorteras ut enligt avfallsförordningen och förordningarna om producentansvar. Dessa avfallsslag ska alltid sorteras ut från annat avfall.

Avfall delas in i:

- Hushållsavfall inkl. organiskt avfall och grovavfall
- Farligt avfall
- El-avfall
- Förpackningar och returpapper
- Brännbart avfall
- Däck

Övriga avfallsslag är inte detaljreglerade i lagstiftningen men det kan ändå finnas starka skäl till att sortera ut dem, för

återanvändning, återvinning eller som icke-brännbart avfall.

1. Hushållsavfall

Hushållsavfall, eller hushållsliknande avfall, är sådant avfall som uppkommer som en direkt följd av att människor, oavsett ändamål eller verksamhet, uppehåller sig inom en lokal eller anläggning. Hushållsavfall bör sorteras i organiskt avfall, brännbart avfall och grovavfall.

Exempel: Restaurangavfall samt köks- och städavfall från omklädningsrum, fikarum, personalmatsalar och toaletter. Även städavfall från fastighetsskötsel räknas som hushållsavfall.

Brännbart avfall ska sorteras ut från det organiska avfallet. I den fraktionen ingår dock en del avfall som ej är brännbara som ex. porslin.

Organiskt avfall som är biologiskt lättnedbrytbart ska i första hand behandlas biologiskt, t.ex. genom kompostering och rötning. Komposterbart avfall kan lämnas som kompostfraktion, rådgör med Tekniska förvaltningen tfn 019-21 10 00.

Grovavfall är hushållsavfall som är för stort för att lämna i den vanliga behållaren för hushållsavfall. Grovavfall från företag kan lämnas på Återvinningscentralerna om man har företagskort.

Kommunen har monopol på hantering av hushållsavfallet. Det innebär att alla verksamheter är skyldiga att sortera ut denna typ av avfall och att anlita kommunen för hämtning.

Beställs hämtningsabonnemang genom kundtjänst 019-21 10 00.

2. Farligt avfall

Vad är farligt avfall?

Farligt avfall är avfall som kan vara skadligt för miljön eller människors hälsa genom att det är exempelvis frätande, smittsamt, explosivt eller brandfarligt.

Exempel på farligt avfall är spillolja, oljefilter, rester av lösningsmedel, rester av kylarvätskor, absorberande material som använts vid rengöring eller spill (trasor och liknande), förpackningar som innehåller rester av farliga kemikalier, batterier, lysrör, lågenergilampor, elektronik.

För frågor om vad som kan lämnas till kommunens återvinningscentraler, kontakta kundtjänst på tfn 019-21 10 00 eller läs mer på orebro.se/avfall.

3. Elavfall

Elavfall är kasserad elektrisk och elektronisk utrustning, d.v.s. utrustning som behöver sladd eller batteri för att fungera, samt delar av sådan utrustning. Elavfallen ska sorteras ut från annat avfall.

En del elavfall är farligt avfall och en del omfattas av producentansvar. Kasserade elektriska och elektroniska produkter som innehåller farliga komponenter, samt elprodukter där man är osäker på beståndsdelarna, ska hanteras som farligt avfall, se ovan.

Exempel: Kasserade datorer, mobiltelefoner, lysrör, glödlampor, hushållsapparater, TV, maskiner, verktyg, pisar och ugnar mm.

- Lysrör som är farligt avfall, kan lämnas (max 10 st) med företagskort på någon av återvinningscentralerna. Större mängder kan lämnas på Atleverket.
- El- och elektronik avfall (max 25 kg) och vitvaror inkl. kyl och frys (max 2 st.) som omfattas av producentansvar kan, med företagskort, lämnas på någon av återvinningscentralerna. Större mängder kan lämnas på Atleverkets avfallsanläggning.
- Det finns företag som tar hand om elavfallet om man har stora mängder som ska omhändertas.

4. Förpackningar och returpapper

Producentansvar gäller för alla förpackningar, bl. a. papp, wellpapp, plast, glas och för returpapper. Avfallslämnaren ska sortera ut detta avfall och lämna det i de insamlingssystem som producenterna anvisar. Information om var de finns i Örebro hittar du på www.orebro.se/avfall.

Små mängder förpackningar av hårdplast, wellpapp, kartong/papper och glas kan med företagskort lämnas på kommunens återvinningscentralerna Mellringe och Atle, i producenternas behållare.

Om ditt företag har stora mängder förpackningar kan det vara en klok affär att själv "sälja" sina förpackningar till något av de företag som handlar med materialslaget.

5. Brännbart avfall

Exempel: Trä, kasserade möbler och plast

Brännbart avfall ska sorteras ut från avfall som inte är brännbart. Bakgrunden till sorteringskravet är att det är förbjudet att lägga brännbart avfall på tipp.

Mindre mängd brännbart avfall kan lämnas med företagskort på någon av återvinningscentralerna.

6. Däck

Det är producentansvar på däck och de ska därför lämnas tillbaka till en försäljare av däck. Vanligtvis lämnar man kvar de gamla däcken då man köper nya.

7. Avfall till återanvändning

Med återanvändning menas att ett föremål används igen för samma eller liknande ändamål som tidigare. Det finns företag som handlar med begagnade kontorsmöbler. Flera hjälporganisationer tar till exempel emot och hämtar begagnade möbler etc.

Exempel: Möbler, köksinredningar, byggmaterial, lastpallar och maskiner.

8. Avfall till återvinning

Med materialåtervinning menas att avfallet förvandlas till ny råvara. Olika företag tar emot och återvinner olika typer av material.

Exempel: Metall, trä

Trä kan lämnas på återvinningscentralerna, större mängder ska lämnas på Atle.

9. Övrigt icke-brännbart avfall

Exempel: Keramik, porslin och glas som inte är förpackningar. Mindre mängder kan lämnas i hushållsavfallet.

Små mängder icke-brännbart avfall kan med företagskort lämnas till någon av återvinningscentralerna. Större mängder lämnas mot avgift på Atleverket.

Återvinningscentraler och återvinningsstationer

Här finns återvinningscentralerna:

- Atleverket ligger vid riksväg 51 (Norrköpingsvägen), ca 7 km från Örebro centrum.
- Glanshammars återvinningscentral ligger på Kemivägen.

- Mellringe återvinningscentral ligger på väster i Örebro, vid Ekersvägen/Runnabyvägen.

- Odensbackens återvinningscentral ligger på Industrivägen.

- Hovsta återvinningscentral ligger vid rondellen i Hovsta.

Återvinningsstationerna är endast till för hushållens förpacknings- och tidningsavfall. Det enda undantag som Förpacknings- och tidningsinsamlingen gör är för dagis och skolor som "i pedagogiskt syfte" får ta med sig barnen till återvinningsplatsen för att lägga förpackningar och tidningar som uppkommer i dagis-/skolverksamheten.

Företagskort på återvinningscentraler

Du som är företagare och har abonnemang för hushållsavfall hos Örebro kommuns tekniska förvaltning kan beställa ett företagskort från dem. Kortet ger dig möjlighet att lämna mindre mängd sorterat avfall till återvinningscentralerna.

Lämna avfall

Avfall som uppkommit i yrkesmässig verksamhet får bara lämnas till någon annan för transport eller annan hantering om den som ska hantera avfallet har gjort den anmälan som krävs eller har tillstånd för hantering av avfallet. Den som lämnar avfallet har skyldighet att kontrollera att ovanstående är uppfyllt.

När farligt avfall lämnas till en ny innehavare för transport ska den som lämnar avfallet och den som tar emot avfall se till att det finns ett transportdokument. Dokumentet ska innehålla uppgifter om avfallsslag och avfallsmängd samt vem som är lämnare och vem som är mottagare. Transportdokumentet ska vara undertecknat av lämnaren.

Transport av farligt avfall

Anmälan krävs för:

- transport av farligt avfall då avfallet uppkommit i yrkesmässig verksamhet och man transporterar mindre än 100 kg eller 100 liter farligt avfall per kalenderår.
- Transport av avfall som innehåller farliga jordbrukskemikalier, m.m. se 37 § avfallsförordningen.

För återkommande transporter är det tillräckligt att anmälan görs vart femte år.

Det krävs ett särskilt tillstånd för att:

- yrkesmässigt transportera avfall.
- att under ett kalenderår transportera mer än 100 kg eller 100 liter farligt avfall, eller mer än 10 ton eller 50 kubikmeter övrigt avfall.
- transportera avfall som innehåller kvicksilver om det utgörs av trasiga lysrör eller andra ljuskällor.
- transportera avfall som innehåller cyanid, kadmium eller en PCB-produkt. Detta oavsett mängd/vikt.

Undantag från tillstånds- och anmälningsplikt gäller för transport av djurkadaver och stallgödsel oavsett mängd och oavsett om avfallet uppkommit i egen eller annans verksamhet.

Anteckningar farligt avfall

Den som bedriver yrkesmässig verksamhet är skyldig att föra anteckningar över det farliga avfall som uppkommer i verksamheten. Anteckningarna ska innehålla den årliga mängden för varje slag av farligt avfall som uppkommer samt till vilken/vilka anläggningar avfallet transporteras. Anteckningarna ska bevaras i minst tre år.

Den som transporterar farligt avfall ska för varje slag av farligt avfall som transporteras för anteckningar om varifrån avfallet kommer, den mängd som transporteras årligen, på vilket sätt avfallet transporteras och vart avfallet transporteras. Anteckningarna ska bevaras i minst ett år.

Hantering och förvaring

Förvaring av avfall ska ske så att spill och läckage inte kan nå mark, vatten, golvavlopp eller dagvattenbrunnar.

Flytande farligt avfall ska förvaras på en hårdgjord och invallad yta. Golvvytor, invallningar, tråg etc. som är till för att samla upp spill och läckage ska vara täta och beständiga mot de avfallsslag som är aktuella. Lämpliga material kan vara vattentät betong, plast eller plåt.

Invallningen ska rymma minst volymen av den största avfallsbehållaren plus 10 % av övrig lagrad volym. Vid förvaring utomhus ska invallningen förses med regnskydd eller tak så att den inte fylls med vatten.

Vid förvaring inomhus av flytande farligt avfall kan en lokal utan golvavlopp fungera som invallning under förutsättning att golvet är tätt och beständigt. Lokalen ska dessutom ha förhöjda trösklar eller nedsänkt golv så att hela den största behållarens volym plus 10 % av övrig lagrad volym kan samlas upp vid eventuellt spill eller läckage.

I vattenskyddsområde gäller särskilda krav på förvaring av spillolja och brandfarliga vätskor.

Påkörningsskydd ska användas där behållarna riskerar att skadas av fordon eller liknande.

Insamling av spillolja ska göras separat från annat avfall.

Farligt avfall får inte blandas eller spädas ut med andra slag av farligt avfall eller annat avfall eller andra ämnen eller material. Blandning av farligt avfall kan innebära ökade risker för exempelvis brand.

Farligt avfall ska transporteras till godkänd mottagare minst en gång per år. Du får inte lagra onödigt stora mängder avfall.

Avfallsbehållare och andra förvaringskärl ska vara tydligt märkta med innehåll.

Spill eller läckage

Om spill eller läckage trots allt inträffar är det viktigt att agera snabbt och rätt för att minska skadeverkningarna. Det ska finnas utrustning för att begränsa spridning, samla upp och omhänderta spill eller läckage. Utrustningen ska finnas lättillgängligt och i anslutning till utrymmen där avfall hanteras.

Straffbart

Det är straffbart att bryta mot reglerna om hantering och transport av avfall. Vid överträdelse av bestämmelserna är Miljökontoret skyldig att anmäla överträdelsen till åklagare.

För vissa överträdelser får man betala en miljöstraffavgift. Ett exempel är att om man som avsändare av farligt avfall inte upprättar transportdokument så är miljöstraffavgiften 5 000 kronor.

Mer information

Miljökontoret, Örebro kommun,
Åbylundsgatan 8 A
Box 33200, 701 35 Örebro

Tfn 019-21 10 00
miljokontoret@orebro.se
www.orebro.se

Tekniska förvaltningen, Örebro kommun,
tfn. 019-21 10 00 eller
www.orebro.se/avfall, om du har frågor
om företagskort, återvinningscentraler,
hämtning av hushållsavfall, taxor,
Atleverket m.m.

Länsstyrelsen, tel. 019-19 30 00,
www.lansstyrelsen.se om du har frågor
om tillstånd och anmälan av transporter.
Här finns ansökningsblanketter för
transporter, förteckningar över
transportörer, behandlingsanläggningar
m.m. i länet.

Avfallsföretagen hittar du på
www.eniro.se